

פרשת המועדות - ויקרא כ"ג / עמיחי מאיר

וידבר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה הֵם מוֹעֲדֵי: שִׁשֶּׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלֶאכֶה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת שַׁבְתוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ כָּל מְלֶאכֶה לֹא תַעֲשׂוּ שַׁבַּת הַיּוֹם לַיהוָה כִּכְל מוֹשְׁבֵתֵיכֶם: פ אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם בַּמוֹעֲדִים: בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר לַחֹדֶשׁ בֵּין הָעֲרֻבִים פֶּסַח לַיהוָה: וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חַג הַמַּצּוֹת לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת תֹּאכְלוּ: בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת עַבְדָּה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא קֹדֶשׁ כָּל מְלֶאכֶת עַבְדָּה לֹא תַעֲשׂוּ: פ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תֵבְאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם וְיִקְרַחְתֶּם אֶת קְצִירָהּ וְהִבַּאתֶם אֶת עֹמֶר רִאשִׁית קְצִירְכֶם אֶל הַכֹּהֵן: וְהֵנִיף אֶת הָעֹמֶר לִפְנֵי יְהוָה לַרְצֹנְכֶם מִמִּחֶרֶת הַשַּׁבָּת: וְנִיפְנוּ הַכֹּהֵן: וְעִשִּׂיתֶם בַּיּוֹם הַנִּיפְכֶם אֶת הָעֹמֶר כֶּבֶשׂ תְּמִים בֶּן שָׁנָתוֹ לַעֲלֹה לַיהוָה: וּמִנַּחְתּוֹ שְׁנֵי עֶשְׂרִים סֹלֶת בְּלִילָה בְשֶׁמֶן אִשָּׁה לַיהוָה רִיחַ נִיחַח וְנִסְכָּה יַיִן רְבִיעִית הַחֵי: וְלֶחֶם יִקְלִי וְכֹרֶמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד עֵצֶם הַיּוֹם הַזֶּה עַד הִבִּיאְכֶם אֶת קֶרֶן אֱלֹהֵיכֶם חֶקֶת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם כִּכְל מוֹשְׁבֵתֵיכֶם: ס וְסִפְרַתֶּם לָכֶם מִמִּחֶרֶת הַשַּׁבָּת מִיּוֹם הִבִּיאְכֶם אֶת עֹמֶר הַתְּנוּפָה שִׁבְעַת שַׁבְּתוֹת תְּמִימַת תִּהְיֶינָה: עַד מִמִּחֶרֶת הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִית תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם וְהִקְרַבְתֶּם מִנַּחָה חֹדֶשָׁה לַיהוָה: מִמוֹשְׁבֵתֵיכֶם תֵּבְאוּ לָהֶם תְּנוּפָה שְׁתֵּים שְׁנֵי עֶשְׂרִים סֹלֶת תִּהְיֶינָה חֶמֶץ תֹּאפִינָה בַּפִּירִים לַיהוָה: וְהִקְרַבְתֶּם עַל הַלֶּחֶם שִׁבְעַת כֶּבֶשִׂים תְּמִימִם בְּנֵי שָׁנָה וּפֶר בֶּן בֶּקָר אֶחָד וְאִילִם שְׁנָיִם יִהְיוּ עֹלָה לַיהוָה וּמִנַּחְתָּם וְנִסְפִיחָם אִשָּׁה רִיחַ נִיחַח לַיהוָה: וְעִשִּׂיתֶם שְׁעִיר עִזִּים אֶחָד לַחֲטָאת וּשְׁנֵי כֶבֶשִׂים בְּנֵי שָׁנָה לְזִבַּח שְׁלָמִים: וְהֵנִיף הַכֹּהֵן אֹתָם עַל הַלֶּחֶם הַבַּפִּירִים תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה עַל שְׁנֵי כֶבֶשִׂים קֹדֶשׁ יִהְיוּ לַיהוָה לִפְנֵי: וְיִקְרַאתֶם בְּעֵצֶם הַיּוֹם הַזֶּה מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת עַבְדָּה לֹא תַעֲשׂוּ חֶקֶת עוֹלָם כִּכְל מוֹשְׁבֵתֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם: וּבִקְצֹרְכֶם אֶת קְצִיר אֲרָצְכֶם לֹא תִכְלֶה פֶּאת שֹׂדֶךְ בַּקְצֵר וְלִקַּט קְצִירָהּ לֹא תִלְקַט לְעַנִּי וְלִגְר תַּעֲזֹב אֹתָם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: ס וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם שַׁבְּתוֹן זִכְרוֹן תְּרוּעָה מִקְרָא קֹדֶשׁ: כָּל מְלֶאכֶת עַבְדָּה לֹא תַעֲשׂוּ וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה לַיהוָה: ס וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: אַךְ בַּעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכַּפָּרִים הוּא מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה לַיהוָה: וְכָל מְלֶאכֶה לֹא תַעֲשׂוּ בְּעֵצֶם הַיּוֹם הַזֶּה כִּכְל הַכַּפָּרִים הוּא יוֹם כַּפָּרִים הוּא לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: כִּי כָל הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא תַעֲנֶה בְּעֵצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְנִכְרַתָּה מֵעַמִּיתָ: וְכָל הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בְּעֵצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְהִאֲבַדְתִּי אֶת הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִקְרָב עַמָּה: כָּל מְלֶאכֶה לֹא תַעֲשׂוּ חֶקֶת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם כִּכְל מוֹשְׁבֵתֵיכֶם: שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן הוּא לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם בַּתְּשׂוּעָה מִקְרָב מִקְרָב עַד עֶרֶב תִּשְׁבֹּתוּ שַׁבְּתֵיכֶם: פ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה חַג הַסּוּפוֹת שִׁבְעַת יָמִים לַיהוָה: בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ כָּל מְלֶאכֶת עַבְדָּה לֹא תַעֲשׂוּ: שִׁבְעַת יָמִים תִּקְרְבוּ אִשָּׁה לַיהוָה וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה לַיהוָה עֲצֵרֹת הוּא כָּל מְלֶאכֶת עַבְדָּה לֹא תַעֲשׂוּ: אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ לְהִקְרִיב אִשָּׁה לַיהוָה לַיהוָה עֹלָה וּמִנַּחָה: זָבַח וְנִסְכִּים דַּבֵּר יוֹם בְּיוֹמוֹ: מִלֶּבֶד שַׁבְּתוֹת יְהוָה וּמִלֶּבֶד מִתְּנוּפֹתֵיכֶם וּמִלֶּבֶד כָּל גְּדֻרְיֹכֶם וּמִלֶּבֶד כָּל גְּדֻבוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לַיהוָה: אַךְ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַסְפְּכֶם אֶת תְּבוּאוֹת הָאָרֶץ תִּתְּנוּ אֶת חַג יְהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שַׁבְּתוֹן: וְלִקְחֹתֶם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כֶּפֶת תְּמָרִים וְעֹנָף עֵץ עֵבֶת וְעֹרְבֵי נַחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים: וְחָגַתֶם אֹתוֹ חַג לַיהוָה שִׁבְעַת

ימים בשנה הקת עולם לדתיתכם בחדש השביעי תחגו אתו: בשבת תשבו שבעת ימים כל האזרח ב'ישראל ישבו בשבת. למען ידעו דתיתכם כי בשבת הושבת את בני ישראל בהוציא אתם מארץ מצרים אני ידוד אלהיכם: וידבר משה את מעדי ידוד אל בני ישראל: פ

פרשת המועדות כפי שהיא מופיעה ב'ויקרא' כ"ג מעוררת מספר שאלות, הן נקודתיות והן כלליות, באשר למבנה הפרשה כולה. נתחיל במבנה הכללי ונשוה את מה שמופיע כאן לפרשת המועדות שבי'במדבר' כ"ח.

ישנם מספר הבדלים בולטים בין הפרשיות. בשתי הפרשיות מופיעים כל החגים, אך ב'ויקרא' מופיעה פרשיה שלמה על קרבן העומר, ובהמשך ספירת העומר והקרבת שתי הלחם בשבועות, ואילו ב'במדבר' כל זה לא מופיע כלל. מעבר להבדל שדורש הסבר, קשה - מדוע בכלל להזכיר זאת, והרי אין זה מועד?! אמנם אלו מצוות הקשורות לפסח ולשבועות, אך אין הן חלק אינטגרלי מחגים אלו, והראיה שבי'במדבר' אין אזכור שלהם. לעומת זאת, לגבי ראש חודש המצב הפוך - ב'במדבר' הוא נזכר וב'ויקרא' לא, וגם כאן מעבר להבדל יש לדון האם ראש חודש הוא מועד, והאם יש מקום להזכירו ברשימת המועדים.

השבת מופיעה גם ב'ויקרא' וגם ב'במדבר', וגם זה מעורר את השאלה - האם השבת היא חלק מן המועדים או לא? הופעתה ב'במדבר' לא מחייבת שהיא שיכת למועדים, שכן שם מדברים על הקרבנות, ומתחילים מקרבן התמיד של יום חול ומשם לשבת, לר"ח והלאה למועדים. מעיון בפסוק אצלנו נראה שהשבת איננה חלק מן המועדים. הפרשיה פותחת בכותרת:

"מועדי ד' אשר תקראו אותם מקראי קדש אלה הם מועדי"

אח"כ מופיע פסוק על שבת, ואח"כ יש שוב כותרת:

"אלה מועדי ד' מקראי קדש אשר תקראו אותם במועדים"

ומשם מתחילים ברשימה החל מפסח ועד לשמיני עצרת. החזרה על הכותרת באותו הסגנון ממחישה שהשבת איננה חלק מ'מועדי ד'', והפסי' לגביה "שתול" כביכול שלא במקומו. הדבר ברור לאור ההבדל העקרוני שבין השבת, שהיא מקודשת ע"י הקב"ה, לבין המועדים, שזמנם נקבע ע"פ ב"ד של מטה, וכפי שדרשו חז"ל על הפסוק אצלנו "אשר תקראו אתם" - אתם בכתוב חסר כמו אתם. אם כן יש להבין מדוע, "נשתל" פסוק זה לגבי השבת ברשימת המועדים, כאשר הוא לא שייך אליה, כפי שמעידים הסגנון והתוכן.

כבר הקשינו על תפקיד הפרשיות על קרבן העומר, ספירת העומר ומנחת שתי הלחם. אך לאחר הפסוק על שבועות מופיע פסוק כ"ב, והוא לא שייך כלל לפרשת המועדות:

"ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך בקצרך ולקט קצירך לא תלקט לפני ולגר תעזב אותם אני ד' א-להיכם"

נצטרך להבין מדוע נכנס כאן פסוק לגבי לקט ופאה, שודאי אינם עוסקים במועדים.

עיון בסוף הפרשה מעורר שאלה נוספת קשה ביותר - החל מפס ל"ג עוסקים בסוכות, כאשר בפס' ל"ו נזכר שמיני עצרת, ואז מופיע פס' ל"ז, שע"פ סגנונו הוא פסוק סיכום לפרשה:

"אלה מועדי ד' אשר תקראו מקראי קדש להקריב אשה לד' עולה ומנחה זבח ונסכים דבר יום ביומו"

יש כאן סיכום הן ע"פ תוכן הפסוק והן ע"פ סגנונו, שדומה לפסוק הכותרת. אבל פס' ל"ט חוזר לפתע לעסוק בסוכות, ולפרט את מצוותיו - סוכה וארבעת המינים, ולא ברור מהי הקטיעה הזו של הסיכום באמצע חג הסוכות.

בהקשר זה נשים לב, שסוכות הוא החג היחיד שזוכה לפירוט כזה של המצוות המעשיות שלו. אם נעבור על החגים האחרים נראה, שהמצוות המעשיות מוזכרות בקיצור רב, או אפילו רק ברמז: פסח - "שבעת ימים מצות תאכלו", לשבועות אין מצוה מעשית, ראש השנה - "זכרון תרועה", יום הכיפורים - "ועניתם את נפשותיכם" (אמנם יש שם אריכות לגבי הענש של מי שלא יעונה, כיון שזה כרת, אך לגבי עצם העינוי אין פירוט). בסוכות יש פירוט רב לגבי ארבעת המינים וסוכה, אך פירוט זה נעשה מחוץ לגבולות הפרשה - לאחר פסוקי הסיכום. כלומר, נראה שיש מגמה, שמרכז הפרשה איננו המצוות המעשיות, ונצטרך להבין מדוע זה כך.

מה שכן מופיע לגבי כל החגים בעקביות ובאותו סגנון הוא שתי נקודות-ציון "מקראי קדש" ואיסור "מלאכת עבודה", כאשר שתי הנקודות קשורות זו לזו - יום "מקרא קדש" הוא יום שבו יש איסור מלאכה. נקודה נוספת המופיעה בכל החגים, אך רק ברמז, היא הקרבן - "והקרבנתם אשה לד'". זאת בניגוד לפרשה ביבמדבר' ששם הקרבן מפורט. בפרשה ב'ויקרא' הקרבנות המפורטים הם רק קרבן העומר והקרבן המלוה את שתי הלחם - כבשי עצרת.

על מנת לחפש פתרון לכל הקושיות שהעלינו ולהבין את הקו המנחה בפרשת המועדות בויקרא, נתחיל מעיון בחגים האחרונים - החל מראש השנה. לגבי ראש השנה הכתוב מצין את התאריך: "בחדש השביעי באחד לחדש". אח"כ לגבי יום הכפורים מופיע שוב תאריך: "בעשור לחדש השביעי הזה". נראה שהמלה **הזה** באה לקשר את יום הכפורים לראש השנה - מדובר באותו חדש שביעי שדברנו עליו קדם לגבי ראש השנה. הדבר חוזר גם בסוכות - "בחמישה עשר יום לחדש השביעי הזה". אם כן נראה שיש הדגשה, שכל חגי תשרי מאוחדים ביחד כ"מערכת חגי החודש השביעי", כאשר נראה שלעובדה שהם בחודש השביעי דוקא, יש חשיבות, ודווקא גורם זה הוא המאחד אותם. הדבר מובן אם מתבוננים במספר שבע במערכת הזמנים ביהדות, ורואים שאנו סופרים שבעה

ימים - שבת, סופרים שבעה **שבועות** - ספירת העומר, סופרים שבע **שנים** - שמיטה, ושבע **שמיטות** - יובל. מה שחסר כאן, הוא ספירת שבעה **חודשים**, וכאן אנו משלימים חוליה חסרה זו - יש לנו מערכת חגים דוקא בחדש השביעי, וכך סופרים גם שבעה חודשים. לאור דברים אלו, ניתן להסתכל עכשיו על כל הפרשה, ולטעון שכל מה שמופיע בה קשור לספירת השביעיות, ורק מה שקשור לשביעיות מופיע בה. פסת הוא נקודת האפס, שממנה סופרים, וכפי שמופיע בשמות י"ב/ב:

"החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה"

אחר כך, יום הנפת העומר, שהוא היום הספציפי שממנו סופרים שבעה שבועות, אחר כך ספירת העומר, שהיא ספירת שבעה שבועות, והקרבת המנחה החדשה, שהיא סיום ספירה זו, וכן שבועות, שהוא החג שבסוף ספירה זו. אחר כך מערכת חגי החודש השביעי, כאמור לעיל. לעומת זאת, ראש חודש לא מופיע, כיון שאין לו קשר למספר שבע. לאור זה מובן מדוע השבת מופיעה בפתחה, אם כי זה עדיין דורש הסבר. בדילוג פרק אחד קדימה מופיעות שאר ספירות השבע - שמיטה ויובל בפרק כ"ה.

ניתן אם כן לומר כך - פרשיה זו מציגה לנו את כל חגי השנה, כמבנה שלם של ספירת שביעיות, המתפרס על השנה כולה. נקודת האפס היא, כאמור, ט"ו ניסן, שהוא יום ה"מקרא קדש" הראשון, משם סופרים שבעה ימים ומגיעים לשביעי של פסח, שגם הוא "מקרא קדש". זה מסביר מדוע דוקא בפסח אנו מוצאים את היום השביעי "מקרא קדש" ולא בשבועות וסוכות (שמיני עצרת הוא חג נפרד ועוד נדון בו). אח"כ ישנה ספירת שבעה שבועות, שמתחילה מיום הנפת העומר - ט"ז ניסן, דרך ספירת העומר, ואז מגיעים ליום "מקרא קדש" הבא - שבועות. נשים לב לכך שאין לשבועות ציון תאריך, פרט לכך שהוא בתום שבעה שבועות מיום הנפת העומר, כלומר, הדרך היחידה לצינו היא ע"י ספירת שבעה שבועות. אחר כך ישנה ספירת שבעה חודשים שמתחילה ג"כ מפסח ומגיעים ל"מערכת חגי החודש השביעי" - "מקרא קדש" ביום הראשון, ביום העשירי וביום החמישה עשר, ואז בפעם הראשונה "מקרא קדש" ביום השמיני. יום זה מסיים את כל ספירת השביעיות של השנה, ולכן, כנקודת סיום נבחר דוקא המספר שמונה, לבטא קדושה מעבר לקדושה הרגילה. לאור זה מובן השם "עצרת" - אין כאן רק סיום של סוכות - אלא יש כאן סיום ועצירה של כל מהלך ספירת השביעיות של כל השנה. מיד אחר כך מופיע פסוק הסיכום לפרשיה וזה מתאים מאד, אך עוד נצטרך להסביר מדוע פסוקי ההמשך של סוכות הוצאו מחוץ לפרשה. מבנה זה, כאמור, מושלם אח"כ בפרשת "בהר" בשמיטה וביובל. נקודה נוספת המשלימה את מבנה הפרשיה לאור ניתוח זה הוא הקטע המקדים אותה:

"שור או כשב או עז כי יולד והיה **שבעת** ימים תחת אמו ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה לד"

ישנה פתיחה בספירת שבע וציון יום שמיני, וסיום בספירת שבע וציון יום שמיני (לפי זה מובן מדוע מתחילים את קריאת התורה בפרשיה זו במועדים כבר משם). ספירת השביעיות מתחלקת כאמור לספירת ימים, שבועות וחודשים. נראה שניתן לתחום שלוש יחידות אלו גם סגנונית בפרשה. ספירת הימים תחומה ממילא בתוך הפרשיה של פסח. ספירת החודשים תחומה ומאוגדת למסגרת אחת, ע"י ציון החדש השביעי הזה, כאמור. את ספירת השבועות ניתן לתחום ע"י הפסוק הפותח והפסוק המסיים. ספירת השבועות מתחילה מפרשת הנפת העומר, המתחילה בפסוקים ט"ז-י".

"וידבר... כי תבואו אל הארץ אשר אני נותן לכם וקצרתם את קצירה והבאתם את עומר ראשית קצירכם אל הכהן"

פסוק זה מקביל לפסוק המסיים את פרשת שבועות (פסוק כ"ב):

"ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך בקצרך ולקט קצירך לא תלקט וגו'"

המילה קציר והמילה ארץ מקבילות, ונראה שמטרת הקבלה זו היא לתחום את הפרשיות הללו ביחד-ספירת השבועות. זה מסביר את המצאותו של פסוק כ"ב, שכאמור לעיל איננו קשור לפרשיה. ננסה עכשיו להבין את המשמעות של ההסתכלות על החגים בצורה כזאת. הצבענו כבר על העובדה, שהן המצוות המעשיות של כל חג, והן קרבן המוסף, מוזכרים כאן רק ברמז, ובאופן הבולט ביותר ניתן לראות זאת בסוכות, ששם הוצאו המצוות המעשיות, שכן מפורטות, אל מחוץ לגבולות הפרשה. ננסה להסביר זאת כך: לכל חג בשנה משמעות ספציפית משלו - לעיתים חקלאית, כחג האסיף וחג הקציר, לעיתים הסטורית - זכר ליציאת מצרים וכדו', לעיתים משמעות אחרת, כחזרה בתשובה ביום הכפורים. משמעויות ספציפיות אלו באות לידי ביטוי במצוות המעשיות של כל חג: אכילת מצה - זכר למצות שאפו ביציאת מצרים, ישיבה בסוכה - זכרון לסוכות שהיו במדבר, עינוי הנפש - חזרה בתשובה, ועוד. אבל לכלל החגים ישנה משמעות אחת משותפת, והיא "קדושת הזמן". אנו מכירים כמה מערכות קדושה ביהדות: קדושת מקום - ארץ ישראל, בית המקדש, קדש, קדש הקדשים. קדושת האדם - עם ישראל, שבט לוי, כהנים, כהן גדול, וקדושת הזמן. קדושת הזמן באה לידי ביטוי בקידוש ימים מסוימים כחגים, "מקראי קדש", וכפי שקדושת המקום והאדם בנויה מעגלים מעגלים, כן באופן דומה, אנו בונים את קדושת הזמן על ידי ספירת השביעיות בסדרות, כאמור לעיל. הראשון שיצר מושג של קדושת זמן הוא הקב"ה בבריאת העולם (בראשית ב'ג'):

"ויברך א-להים את יום השביעי ויקדש אותו"

והוא זה שטבע את המספר שבע כמפתח ליצירת קדושת זמן. השבת היא אם כן **המפתח** למושג קדושת הזמן, וממנה אנו פועלים באופן דומה לקב"ה, ויוצרים בעצמנו קדושת זמן, על ידי ספירת השביעיות, וקידוש ימי "מקראי קדש". פרשיתנו עוסקת בחגים מן הפך הזה דוקא, ולכן היא בנויה על ספירת השביעיות, כאמור (וראש חודש, שאיננו קשור במערכת זו, לא מופיע). לכן אין היא מפרטת את המצוות המעשיות ואת קרבן היום, ובאופן הבולט ביותר, היא מוציאה באופן מלאכותי את מצוות חג הסוכות מן הפרשה, כדי להמחיש, שאין זה מה שחשוב בחגים בפרשיה זו. (אי אפשר להתעלם מן המצוות והקרבן, ולכן הם מוזכרים בכל זאת, אך ברמז, ובסוכות, שהוא האחרון, ובו ניתן לבצע את ההוצאה המלאכותית יש פרוט, אך חוץ לפרשיה). מה שכן מופיע כל הזמן, הוא ציון "מקרא קדש", כלומר ציון "הזמן המקודש", ונראה שזו משמעות הביטוי "מקרא קדש" - יום **שקוראים** לו קדש, ויוצרים בו קדושת זמן.

דבר נוסף, שמופיע כל הזמן בצמוד ל"מקרא קדש", הוא איסור "מלאכת עבודה", וזה מובן מאד, שהרי הבסיס ליצירת הקדושה הוא כאמור השבת, שמתאפנת באיסור מלאכה. דווקא איסור המלאכה מדגיש את משמעות החג כזמן מקודש, שכן זה דין שמתפרש בדיוק על יחידת הזמן המקודשת - מכניסת החג ועד יציאתו חל איסור מלאכה, בניגוד למצוות הספציפיות לכל חג, שניתן לקיימן ברגע אחד בחג ולצאת ידי חובה. לאור זה כמובן ברור, מדוע נמצאת השבת בפתחה לפרשה, אך לא כחלק מן המועדים - אין היא מועד, שכן כאמור אותה מקדש הקב"ה ולא עם ישראל, אך היא **הבסיס** לכל יצירת קדושת המועדים.

אם נתבונן בכותרת ובסיום, נראה שהם מתאימים לרעיון שאמרנו. אלה "**מועדי ד'**" - המילה מועד פירושה זמן, כלומר אלה "זמני ד'", "אשר תקראו אותם **מקראי קדש**" - אלו הזמנים המקודשים, שבהם אתם לוקחים יום **וקוראים** לו קדש, וזאת כאמור על ידי ספירת שביעיות במעגלים של יום, שבוע וחודש. אם נשווה את פסוק הסיכום כאן לפסוק הסיכום בבמדבר, נראה דבר מענין. פס' ל"ז:

"אלה מועדי ד' אשר תקראו אותם מקראי קדש להקריב אשה לד' עולה ומנחה וזבח ונסכים דבר יום ביומו"

לעומת זאת בבמדבר כ"ט/ל"ט:

"אלה תעשו לד' במועדיכם לבד מנדריכם ונדבותיכם לעולותיכם ולמנחותיכם ולנסכיכם ולשלמיכם"

כאשר המילה "**אלה**" מוסבת על הקרבנות, שכאמור פורטו מאד בפרשיה שם. בשני הפסוקים יש "**אלה**" ו"**מועד**", אלא שבויקרא' המועד הוא העיקר-**אלה מועדי ד'**, ואילו הקרבן טפל-להקריב אשה, כלומר כאן מה שחשוב הוא קביעת המועד-הזמן המקודש, ולאחר שהוא מקודש יש בו קרבן, שכאמור הופיע ברמז בלבד כל הפרשה. לעומת זאת, ב'במדבר' הקרבן הוא העיקר-**אלה** (הקרבנות)

תעשו לד', והמועד הוא הטפל-במועדיכם, כלומר מה שחשוב כאן הוא הקרבן, כפי שמעידה הכותרת (במדבר כ"ח/ב):

"את קרבני לחמי לאשי ריח ניחוחי תשמרו להקריב לי במועדו"

ואילו המועד הוא רק זמן להקרבת הקרבן. ההבדל נובע מן ההבדל במטרת הפרשיות: ב'ויקרא' הצגת הפן של קדושת הזמן בחגים, ואילו ב'במדבר' הצגת הפן של הקרבנות בחגים (כהמשך לקרבן התמיד ומוספי ראש חודש ושבת). בקדושות המקום והאדם אנו פוגשים שיאים-קדש הקדשים בקדושת המקום, וכהן גדול בקדושת האדם. לכאורה בקדושת הזמן על פי דברינו שמיני עצרת היה צריך להיות השיא, אבל אנו מוצאים דוקא את יום הכפורים כיום הקדוש ביותר, ובו נפגשות שלוש הקדושות - האדם הקדוש ביותר נכנס למקום הקדוש ביותר ביום הקדוש ביותר. זה מסתדר עם העובדה, שבסיום היותר רחב של ספירת השביעיות - ביובל - דוקא יום הכפורים הוא היום המרכזי (ויקרא כ"ה/ט):

"ביום הכפורים תעבירו שופר בכל ארצכם"

יתכן שזה קשור לעובדה, שיום הכפורים חל ב"עשור", ולמספר עשר ישנה ג"כ משמעות של שיא מסוים. גם בקדושת המקום אנו פוגשים "עשר קדושות", כאשר קדש הקדשים הוא העשירי והמקודש ביותר. בפסוקים אצלנו אנו מוצאים ביום הכפורים כמה פעמים את הביטוי "עצם היום הזה", וביטוי זה מופיע גם בשבועות. נראה שביטוי זה בא לתת יתר תוקף לעובדה, שיש כאן ספירה מדוקדקת וכפולה שהביאה אותנו בדיוק ליום זה - בשבועות ספירת 7 כפול 7, וביה"כ ספירת 7 החודשים בצירוף ספירת 10 הימים של תשרי.

נקודה נוספת שיש להסביר היא הפרשיות המפרידות בין פרשיתנו לבין המשכה הטבעי בפרשת בהר - בשמיטה וביובל. מדובר בפרשת נר התמיד, לחם הפנים והמקלל. לגבי נר התמיד נראה שיש קשר ברור - אם כל הפרשה עוסקת בקדושת הזמן הרי שיש לכך קשר לנר התמיד שדולק כל הזמן, ויתכן שפרשה זו מופיעה כאן כדי לומר כך - אמנם קדושת הזמן מופיעה בימים מסוימים בלבד, אך מושג הקדושה קיים כל הזמן, וזה בא לידי ביטוי בנר התמיד שדולק כל הזמן בבית המקדש. נר זה מתחדש "מערב עד בקר" בדומה לזמנים המקודשים שמתחילים בערב.

גם פרשת לחם הפנים קשורה לענייננו - גם שם מודגש "לפני ד' תמיד". הלחם קשור לשבת, שהיא הבסיס לקדושת הזמן כנזכר לעיל (כ"ו/ח):

"ביום השבת ביום השבת יערכנו"

כמו כן האוכלים הם האנשים המקודשים - אהרון ובניו, ובמקום הקדוש, "כי קדש קדשים הוא לו". לגבי המקלל אין לי הסבר וצריך עיון, ומקום השארתי לבאים אחרי להוסיף ולעיין.